

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

DECIZIE

**Nr. AAP-33/15-47
din 28.06.2018**

mun. Chișinău

Plenul Consiliului Concurenței,
acționând în temeiul art. 41 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012,
Hotărârii Parlamentului nr. 179 din 12.07.2013 privind numirea în funcție a
membrilor Plenului Consiliului Concurenței, precum și Hotărârii Parlamentului nr.
220 din 27.09.2013 privind numirea în funcție a unui membru al Plenului Consiliului
Concurenței,

analizând raportul de investigație asupra cazului inițiat prin Dispoziția Plenului
Consiliului Concurenței nr. 33 din 21.10.2015 și materialele acumulate în cadrul
investigației, obiecțiile părților implicate asupra raportului de investigație, precum și
după desfășurarea audierilor,

A CONSTATAT:

La data de 22.04.2015 în adresa Consiliului Concurenței a parvenit Decizia
Consiliului municipal Chișinău (CMC) nr. 1/22 din 19.03.2015 prin care a fost
aprobat și remis Raportul Comisiei de anchetă privind evaluarea desfășurării licitației
de achiziție a lucrărilor de reabilitare a bd. Ștefan cel Mare și Sfânt și alte două străzi
principale din zona centrală a mun. Chișinău, Constantin Negruzzi și Vasile
Alecsandri (*în continuare Raport*), pentru examinare și luarea deciziilor conform
competenței. Raportul conținea constatările Comisiei de anchetă, creată prin Decizia

CMC nr. 5/36 din 03.06.2014, cu privire la modul de organizare și desfășurare a licitației de selectare a companiei pentru realizarea lucrărilor de reconstrucție în cadrul proiectului Chișinău – Proiect Sectorial de Drumuri Urbane „Reabilitarea străzilor și a trotuarelor, crearea locurilor de parcare și modernizarea iluminatului public stradal” (Pachet I).

Ca urmare a examinării Raportului și a materialelor aferente acestuia, Consiliul Concurenței, prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 33 din 21.10.2015, a dispus inițierea investigației privind semnele încălcării art. 12 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012.

I. Părțile implicate

Consiliul municipal Chișinău, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 83.

Consiliul municipal Chișinău este autoritatea reprezentativă și deliberativă a populației unității administrativ-teritoriale. În conformitate cu art. 14 alin. (1) al Legii privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006 „Consiliul local are drept de inițiativă și decide, în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care țin de competența altor autorități publice”. Astfel, potrivit art. 14 alin. (2) al aceleiași legi, Consiliul municipal exercită atribuții în domeniul organizării activității administrației publice locale, managementului strategic al municipiului, administrării patrimoniului și a finanțelor publice municipale, cât și în alte domenii.

De asemenea, în conformitate cu art. 14 alin. (2) lit. f) al Legii privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006 Consiliul local „decide asupra lucrărilor de proiectare, construcție, întreținere și modernizare a drumurilor, podurilor, fondului locativ în condițiile Legii cu privire la locuințe, precum și a întregii infrastructuri economice, sociale și de agrement de interes local”.

Primăria municipiului Chișinău, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 83. Potrivit art. 1 al Legii privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006 „primăria este structura funcțională care asistă primarul în exercitarea atribuțiilor sale legale”.

Primarul general al municipiului Chișinău este autoritate reprezentativă a populației unității administrativ-teritoriale și executivă a Consiliului local.

Astfel, în conformitate cu art. 29 alin. (1) al aceleiași legi, primarul general

exercită atribuții în următoarele domenii: conducerea activității executive, asigurarea suportului tehnic și administrativ pentru activitatea Consiliului local, administrarea patrimoniului municipal, cooperarea cu alte autorități ale administrației publice locale, cooperarea cu societatea civilă, asigură elaborarea proiectului de buget local al unității administrativ-teritoriale pe următorul an bugetar, asigură repartizarea fondului locativ și controlul asupra întreținerii și gestionării acestuia în unitatea administrativ-teritorială, iar potrivit art. 29 alin. (2) „Primarul, în calitatea sa de autoritate publică executivă, exercită și alte atribuții prevăzute de legislația în vigoare sau încredințate de consiliul local”.

II. Piața relevantă: piața relevantă a produsului și piața geografică relevantă

Piața relevantă este *licitația internațională de achiziționare a lucrărilor de reabilitare a străzilor și trotuarelor, crearea locurilor de parcare și modernizarea iluminatului public stradal în perimetrul bd. Ștefan cel Mare și Sfânt și a străzilor Constantin Negruzzi și Vasile Alecsandri din mun. Chișinău.*

Perioada supusă examinării

Perioada de timp supusă examinării începe din data de 03.12.2013, dată la care a fost publicată invitația la licitația internațională, atât pe pagina finanțatorilor și a beneficiarului cât și în Monitorul Oficial de Achiziții al Comisiei Europene.

Ca urmare a desfășurării licitației, la data de 21.03.2014, de către toți membrii Comisiei de evaluare, a fost semnat Raportul final privind desemnarea companiei SC „Delta ACM-93” SRL ca fiind câștigătoare, iar Contractul privind realizarea lucrărilor de reabilitare a celor trei străzi din mun. Chișinău a fost semnat între Primăria mun. Chișinău și SC „Delta ACM-93” SRL la data de 16.06.2014 și înregistrat cu nr. 5 din 17.06.2014.

Reieșind din cele menționate se constată că perioada de timp supusă examinării este perioada cuprinsă între 03.12.2013 și 17.06.2014.

III. Acte și fapte constatate

La data de 22.04.2015 în adresa Consiliului Concurenței a fost remisă Decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 1/22 din 19.03.2015 prin care a fost aprobat și remis Raportul Comisiei de anchetă pentru examinare și luarea deciziilor conform

competenței.

Conform Raportului se menționează că la data de 02.12.2011, Banca Europeană de Reconstrucție și Dezvoltare (*în continuare BERD*), în persoana președintelui Thomas Mirow și Primarul general al mun. Chișinău, Dorin Chirtoacă au semnat contractul de împrumut, cu numărul operațional 42218, pentru finanțarea lucrărilor de reabilitare a șase străzi principale, în zona centrală a mun. Chișinău. Obiectul contractului fiind acordarea unui împrumut pentru finanțarea reabilitării a 14,3 km de străzi principale și secundare din zona centrală a mun. Chișinău, cu scopul de a îmbunătăți semnificativ infrastructura existentă prin:

- reabilitarea străzilor;
- implementarea unui sistem integrat de parcări stradale și a infrastructurii aferente;
- modernizarea iluminatului stradal.

La data de 21.09.2012, Banca Europeană de Investiții (*în continuare BEI*), în persoana vice-președintelui Wilhelm Molterer și Primarul general al mun. Chișinău, Dorin Chirtoacă au semnat contractul de împrumut cu numărul operațional FI 81.429, Serapis no. 2011 0448 între BEI și Primăria mun. Chișinău, prin care a fost co-finanțat proiectul „Chișinău – Proiect Sectorial de Drumuri Urbane”.

Astfel, în conformitate cu contractele de împrumut, bugetul total al proiectului este de 32,7 milioane Euro, care cuprinde reabilitarea completă a 6 străzi din centrul mun. Chișinău.

Cu referire la legislația aplicabilă în cazul licitațiilor aferente proiectelor finanțate de instituțiile financiare internaționale, Agenția Achiziții Publice a informat Consiliul Concurenței prin scrisoarea nr. 29/66-3024 din 14.12.2015 despre faptul că: „potrivit art. 4 al Legii privind achizițiile publice nr. 96-XVI din 13 aprilie 2007 aceasta din urmă nu se aplică contractelor de achiziții publice reglementate de diferite norme procedurale și atribuite conform procedurii specifice a unei organizații internaționale”. Astfel, licitația s-a desfășurat în conformitate cu prevederile Secțiunii 5.04 „Achizițiile” a Contractului de împrumut, dintre mun. Chișinău și BERD și respectiv Secțiunea 6.04 „Procedura de achiziție” a Contractului de împrumut dintre Primăria mun. Chișinău și BEI, conform Politicilor și Regulilor de Achiziție BERD și BEI.

Potrivit Secțiunii 5.01 „Angajamente afirmative”, lit. h) a Contractului cu numărul operațional 42218 din 02.12.2011, municipiul Chișinău va „stabili și menține Unitatea de Implementare a Proiectului (UIP) acceptabilă pentru BERD, și incluzând

reprezentanți ai Municipiului, în scopul coordonării și supravegherii implementării Proiectului. Această UIP va fi condusă de un coordonator al proiectului, care va trebui să fie responsabil de comunicarea cu BERD cu privire la Proiect și derularea acestuia”. Astfel, în scopul coordonării și supravegherii implementării proiectului, prin Decizia CMC, nr. 4/1 din 15.05.2012, în vederea executării Deciziei CMC nr. 1/3 din 25.01.2012 „cu privire la aprobarea contractului de împrumut în scopul implementării proiectului de reabilitare a străzilor și modernizarea iluminării publice”, s-a dispus înființarea Unității de Implementare a Proiectului de către Direcția generală transport public și căi de comunicație, ultima fiind numită și beneficiar al proiectului.

În vederea executării deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 1/3 din 25.01.2012, la data de 03.12.2013 a fost lansată invitația de participare la licitația internațională și publicată pe site-ul finanțatorilor, a beneficiarului și în Monitorul Oficial de Achiziții al Comisiei Europene.

Ca urmare, prin Dispoziția Primarului general nr. 72-d din 11.02.2014 a fost constituită Comisia de evaluare a ofertelor în cadrul Proiectului „Reabilitarea străzilor centrale și modernizarea iluminării publice a centrului municipiului Chișinău (Pachet 1)” în următoarea componență:

1. Dorin Chirtoacă – președinte/ Primar general al mun. Chișinău;
2. Nistor Grozavu – vicepreședinte/ Viceprimar al mun. Chișinău;
3. Daniela Franțujan – secretar/ Șef interimar al Unității de implementare a proiectelor din cadrul Direcției generale transport public și căi de comunicație;
4. Igor Gamrețki – membru/ Șef interimar al Direcției generale transport public și căi de comunicație;
5. Veronica Herța – membru/ Șef al Direcției generale finanțe;
6. Marc Truchon – membru/ Manager al proiectului „Suport pentru implementarea proiectului și supervizare”, Egis International. Ulterior acesta și-a retras calitatea de membru, respectiv și dreptul la vot, fiind doar observator în cadrul Comisiei de evaluare.

De asemenea, prin Ordinul șefului Direcției generale transport public și căi de comunicație nr. 9 din 13.12.2014, a fost constituită și aprobată componența Grupului de lucru pentru achiziții în cadrul Proiectului „Reabilitarea străzilor centrale și modernizarea iluminării publice a centrului municipiului Chișinău (Pachet 1)”, după cum urmează:

1. Igor Gamrețki, Șef interimar al Direcției generale transport public și căi de comunicație;
2. Veronica Herța, Șef al Direcției generale finanțe;
3. Marc Truchon, Manager al proiectului „Suport pentru implementarea proiectului și supervizare”, Egis International;
4. Natalia Homei, Șef al Direcției lucrări edilitare din cadrul Direcției generale transport public și căi de comunicație;
5. Oleg Caraman, Șef al Secției Producere al Î.M. Regia EXDRUPO.

În conformitate cu pct. 5.1 al Capitolului 5 „Achiziționarea serviciilor de consultanță” al Politicilor și Regulilor de Achiziție BERD, „Banca și clienții săi angajează persoane fizice și firme de consultanță de specialitate în legătură cu operațiunile lor și responsabilitățile de management. Principala preocupare în procesul de selectare a consultanților este calitatea serviciilor furnizate. Procedurile de selectare a consultanților și contractarea serviciilor lor trebuie să fie flexibile și transparente pentru a se asigura că sarcinile pot fi executate în mod eficient, la cele mai înalte standarde și într-un mod responsabil. Acestea trebuie să fie aplicate pentru contracte de consultanță care sunt finanțate din credite bancare în cadrul sectorului public și pentru contractele cu consultanții angajați direct de către Bancă. Pentru contracte de consultanță finanțate din Fonduri de Cooperare Tehnică, aceste proceduri de asemenea, trebuie urmate în măsura în care nu intră în conflict cu acordurile anterioare cu donatorii”.

În cadrul proiectului Chișinău – Proiect Sectorial de Drumuri Urbane „Reabilitarea străzilor centrale și modernizarea iluminării publice a centrului municipiului Chișinău (Pachet 1)”, compania „EGIS International” (Franța) a fost desemnată să presteze serviciile de consultanță, în conformitate cu Contractul nr. C25396 din 21.11.2012.

Potrivit contractului, în procesul de licitație consultantul are următoarele atribuții:

- „Consultantul va organiza publicarea invitațiilor pentru Notificări de Licitație, în baza formatului tip al BERD, pe pagina web a BERD-ului, în ziarurile locale, gazete oficiale și publicații comerciale internaționale după necesitate;
- Consultantul se va asigura că întâlnirile pre-ofertă și vizitele la fața locului sunt organizate în modul corespunzător;
- Consultantul va coordona eliberarea documentelor de licitație și va pregăti răspunsurile la toate întrebările potențialilor participanți la licitație;

- Consultantul va formula și va emite toate clarificările, modificările și anexele documentației de licitație;

- În conformitate cu Formatul BERD pentru Deschiderea și Evaluarea Licitațiilor și Evaluarea Standard a Licitațiilor:

- 1) Consultantul va organiza recepția (primirea) ofertelor, va participa la ședința de deschidere a acestora și se va asigura că rezultatele sunt înregistrate în modul corespunzător;
- 2) Consultantul va pregăti raportul de evaluare și comparare a participanților la licitație, în conformitate cu criteriile stipulate în documentele de licitație și va prezenta argumente detaliate pentru recomandarea de atribuire”.

Astfel, compania „EGIS International” în colaborare cu Unitatea de Implementare a Proiectelor din cadrul Direcției generale transport public și căi de comunicație, a asigurat sprijinului necesar Primăriei mun. Chișinău pentru implementarea și supervizarea proiectului.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de lucru din data de 19.02.2013, la care au participat reprezentanții BERD, BEI și Beneficiarul proiectului, s-a decis divizarea lucrărilor de reabilitare în 2 Pachete, după cum urmează:

Pachet I, care cuprinde următoarele trei străzi:

1. bd. Ștefan cel Mare și Sfânt;
2. str. Vasile Alecsandri;
3. bd. Constantin Negruzzi.

Pachet II, care cuprinde alte trei străzi:

1. str. 31 August 1989;
2. str. Alexandru cel Bun;
3. str. Tighina.

Divizarea lucrărilor de reabilitare în 2 Pachete a avut loc la inițiativa Unității de Implementare a Proiectului, iar drept temei s-a invocat necesitatea gestionării traficului în centrul mun. Chișinău.

În vederea investigării cazului inițiat prin Dispoziția Plenului Consiliului Concurenței nr. 33 din 21.10.2015, au fost solicitate informații de la Primăria mun. Chișinău. În urma examinării informației prezentate, s-au constatat următoarele fapte:

Invitația de participare la licitația internațională a fost lansată la data de 03.12.2013, iar termenul limită de prezentare a ofertelor a fost stabilit până la 12.02.2014, ora 12.00. În rezultat, ofertele de participare la licitație au fost depuse de

6 companii prezentate în tabelul nr. 1.

Tabelul nr. 1

Ofertele companiilor participante

Nr.	Denumirea companiei	Prețul (EUR)
1.	Elecnor S.A. (Spania)	16 528 543.49
2.	Ingstroyengineering Ltd (Bulgaria)	9 999 999.99
3.	SC Tancrad SRL (România)	12 306 130.29
4.	SK-13 Patstroy JSC (Bulgaria)	10 824 694.51
5.	Research Consortio Stabile S.C.A.R.L. & SC Edilturci SRL (Italia)	14 950 578.94
6.	SC „Delta ACM-93” SRL (România)	11 571 416.11

*Sursa: ofertele participanților

Ședința de deschidere a ofertelor a avut loc la 12.02.2014, în prezența reprezentanților ofertanților. În aceeași zi a demarat procedura de evaluare a ofertelor.

Potrivit Deciziei Comisiei de evaluare, compania câștigătoare a fost desemnată SC „Delta ACM-93” SRL (România), care s-a angajat să execute lucrări de reabilitare a bd. Ștefan cel Mare și Sfânt și alte două străzi din mun. Chișinău, ce constau în reabilitarea rețelei de străzi și trotuare, crearea unor locuri de parcare și modernizarea sistemului de iluminat public (Pachet I) în termen de 12 luni pentru un preț evaluat de 11 571 475,68 EUR. Astfel, la data de 16.06.2014 a fost semnat Contractul privind realizarea lucrărilor de reabilitare a celor trei străzi din mun. Chișinău între Primăria mun. Chișinău și SC „Delta ACM-93” SRL, deși diferența dintre cel mai mic preț oferit în cadrul licitației și cel oferit de compania câștigătoare este de 1 571 417 EUR.

Raportul de evaluare a ofertelor privind achiziționarea lucrărilor de reabilitare a străzilor și a trotuarelor, crearea locurilor de parcare și modernizarea iluminatului public stradal (Pachet I) din data de 21.03.2014, care cuprinde Raportul ședinței de deschidere a ofertelor și decizia Comisiei de evaluare, deși conținea aprecieri eronate ale Comisiei cu privire la nivelul de îndeplinire a cerințelor/condițiilor prevăzute în Caietul de sarcini de către întreprinderile participante la licitație, a fost semnat de către toți membrii acesteia și remis către BERD și BEI spre aprobare.

La data de 09.05.2014, din partea BERD și BEI a fost primit calificativul „no objection” (nici o obiecție) la Raportul de evaluare a ofertelor.

Potrivit pct. 2.4.1 „Experiență generală” din Caietul de sarcini, ofertanții urmau să prezinte dovada experienței contractuale în calitate de contractant sau contractant

de management pentru ultimii 5 ani până la termenul limită de depunere a ofertelor, cu desfășurarea activității în cel puțin 9 luni din fiecare an.

Totodată, conform pct. 2.4.2 „Experiență specifică” din Caietul de sarcini, ofertanții urmau să prezinte cel puțin trei proiecte care au fost integral și cu succes finalizate în ultimii 5 ani, similare lucrărilor din mun. Chișinău. Asemănarea urma să se bazeze pe dimensiunea fizică, complexitate, metode/tehnologiile folosite, iar potrivit pct. 2.4.3 „Experiență specifică” – pentru contractele de mai sus sau pentru altele executate în ultimii cinci ani trebuia demonstrată experiența minimă în următoarele activități cheie:

- Reabilitarea/modernizarea drumurilor urbane;
- Modernizarea sistemului de iluminat public stradal.

Prin Clarificare nr. 3 Comisia de evaluare a precizat că experiența minimă în raport cu cerința 2.4.3 constă în: a) cel puțin un contract pentru fiecare tip de lucrări (cel puțin un contract în care ofertantul a executat lucrări de reabilitare/modernizare a iluminatului public) sau b) cel puțin un contract care a cuprins ambele categorii de lucrări (cel puțin un contract în care ofertantul a executat lucrări de modernizare/reabilitare a străzilor urbane și lucrări de reabilitare/modernizare a iluminatului public).

Reieșind din ofertele prezentate și din constatările Raportului, compania câștigătoare SC „Delta ACM-93” SRL a prezentat în calitate de experiență generală 7 proiecte după cum urmează: „*Reabilitarea drumurilor urbane în mun. București - Pachet 5*” în valoare de 25 477 509,74 EUR; „*Reabilitarea și modernizarea drumului județean DJ561 Craiova – Podari – Segarcea*” în valoare de 8 290 963,94 EUR; „*Reabilitarea și modernizarea drumurilor în mun. Craiova*”, în valoare de 25 477 509,74 EUR; „*Construcția străzilor în Sectorul 4*”, în valoare de 2 535 827,61 EUR; „*Lucrări de reabilitare și modernizare rețea stradală, extindere rețea apă și canalizare, execuție instalații de pompare în comuna Jilava*”, în valoare de 6 501 209,54 EUR și două proiecte care la momentul prezentării ofertei se aflau încă în proces de lucru: „*Reabilitarea drumului național DN56, Craiova – Calicea Mare*”, în valoare de 35 725 667,09 EUR și „*Modernizarea centurii mun. București, între A1-DN7 și DN2-A2, lot 1*”, în valoare de 25 149 469,46 EUR.

În calitate de experiență specifică (2.4.2), compania SC „Delta ACM-93” SRL a prezentat 3 proiecte: „*Reabilitarea și modernizarea drumului județean DJ 643A, Bals – Dolj*”, în valoare de 2 752 022,19 EUR; „*Reabilitarea și modernizarea drumurilor în mun. Craiova*”, în valoare de 25 477 509,74 EUR; „*Amenajarea*

parcului din lunca Jiului, Craiova”, în valoare de 5 956 274,60 EUR, iar în calitate de experiență specifică (2.4.3), compania a prezentat 2 proiecte: „*Reabilitarea și modernizarea drumurilor în mun. Craiova*” și „*Amenajarea parcului din lunca Jiului, Craiova*”.

Potrivit Raportului de evaluare a ofertelor din 21.03.2014, Comisia de evaluare a catalogat următoarele 4 proiecte ca fiind similare lucrărilor din mun. Chișinău: „*Reabilitarea drumurilor urbane în mun. București - Pachet 5*”; „*Reabilitarea și modernizarea drumului județean DJ561 Craiova – Podari – Segarcea*”, „*Reabilitarea și modernizarea drumurilor în mun. Craiova*” și „*Reabilitarea drumului național DN56, Craiova – Calicea Mare*”.

Analizând contractele enumerate mai sus, se constată că proiectul „*Reabilitarea drumurilor urbane în mun. București - Pachet 5*” nu se încadrează în termenii stabiliți în documentația de licitație, întrucât a fost finalizat în luna septembrie 2008. Astfel, potrivit caietului de sarcini, termenul de prezentare a ofertelor a fost 12 februarie 2014, respectiv perioada pentru ultimii 5 ani începe cu 12 februarie 2009. Comisia de evaluare însă a admis pentru evaluare un proiect care au fost finalizat în anul 2008, ceea ce nu se încadrează în termenul prevăzut în documentația de licitație.

Un alt proiect „*Reabilitarea drumului național DN56, Craiova – Calicea Mare*”, la data prezentării ofertei se afla în proces de lucru, ceea ce nu corespunde cerințelor prevăzute la pct. 2.4.2 „*Experiență specifică*” conform cărora ofertanții urmau să prezinte cel puțin trei proiecte care au fost integral și cu succes finalizate în ultimii 5 ani.

De asemenea Comisia de evaluare a acceptat în calitate de experiență specifică (2.4.3), în partea ce ține de „*modernizarea sistemului de iluminat public stradal*” două proiecte ale companiei SC Delta ACM-93 SRL după cum urmează: „*Lucrări de reabilitare și modernizare rețea stradală, extindere rețea apă și canalizare, execuție instalații de pompare în comuna Jilava*” și „*Amenajarea parcului din lunca Jiului, Craiova*”. În acest sens Consiliul Concurenței menționează că proiectul „*Lucrări de reabilitare și modernizare rețea stradală, extindere rețea apă și canalizare, execuție instalații de pompare în comuna Jilava*”, includea lucrări de realizare a rețelei de alimentare cu apă potabilă și canalizare în sistem centralizat precum și construcția unei stații de canalizare vacuum, alimentarea cu energie a stației de epurare și realizarea racordurilor electrice. Proiectul dat nu a fost descris conform cerințelor Caietului de sarcini (Experiență specifică 2(b)), fapt ce a făcut imposibilă evaluarea obiectivă a acestuia de către Comisia de evaluare.

Cel de-al doilea proiect „*Amenajarea parcului din lunca Jiului, Craiova*” a vizat amenajarea unor spații de joacă și lucrări de montare a corpurilor de iluminat (lămpi cu vapori mercur de înaltă presiune).

Totodată, în oferta prezentată, SC Delta ACM-93 SRL a declarat că nu va avea subcontractori în executarea contractului (pagina 280 a ofertei).

În acest sens, Consiliul Concurenței precizează că în conformitate cu „Condițiile Generale de Contract pentru Construcții” (FIDIC 2010), elaborate de Federația Internațională a Inginerilor Consultanți, antreprenorul general este în drept să contracteze subantreprenori, astfel pct. 4.4 prevede: „Antreprenorul nu va subcontracta integralitatea lucrărilor. Antreprenorul va fi responsabil pentru acțiunile sau neîndeplinirea obligațiilor oricărui subantreprenor, agenților sau angajaților săi, ca și cum ar fi acțiunile sau neîndeplinirea obligațiilor antreprenorului, cu excepția altor prevederi ale condițiilor speciale: a) nu i se va solicita antreprenorului să obțină consimțământ pentru furnizorii de materiale, sau pentru subcontractare în cazul în care subantreprenorul este nominalizat în contract; b) consimțământul prealabil al Inginerului trebuie să fie obținut pentru alți subantreprenori propuși; c) antreprenorul va înștiința Inginerul cu cel puțin 28 de zile înainte, asupra datei propuse pentru începerea lucrărilor fiecărui subantreprenor și asupra începerii unor astfel de lucrări pe șantier”.

Totuși, compania SC „Delta ACM-93” SRL nu s-a folosit de acest drept la prezentarea ofertei, menționând că nu vor fi angajați subcontractori iar ulterior, pe parcursul desfășurării lucrărilor, au fost subcontractate întreprinderi locale care au efectuat anumite genuri de lucrări.

În altă ordine de idei, Consiliul Concurenței precizează că, compania SK-13 Patstroy JSC (Bulgaria), care a oferit un preț mai mic, a prezentat în calitate de experiență generală 9 proiecte după cum urmează: „*Șoseaua de centura a or. Sofia – South arc – secțiunea Simeonovsko shoes*” în valoare de 22 614 639 EUR; „*Autostrada Trakia /Orizovo - Burgas/ secțiunea Lot II – Stara Zagora – Nova Zagora*” în valoare de 55 214 848 EUR; „*Bulevardul Knyaginya Maria Luiza de la Podul Nadezhda Road până la Podul Lions – repararea suprafeței de drum cu reacoperirea asfaltului, repararea trotuarelor și a pistei pentru cicliști*” în valoare de 1 017 860 EUR; „*Reconstrucția parcului orașenesc, Îmbunătățirea zonelor dintre clădiri (zonele verzi) și a terasamentului de drum al străzii Byalo More și reabilitarea a 25 de străzi în Gotse Delchev*” în valoare de 3 029 323 EUR; „*Porțiunea 39 Reabilitarea și reconstrucția drumului II-63 – Pernik – Strezimirovtsi de la km 43*”

+300 până la 52 594.89” în valoare de 2 040 506 EUR; „Porțiunea 45 – Reabilitarea și reconstrucția drumului III-6233 Blateshnitsa – Baykalsko – Dragomirovo de la km 5+100 până la km 16+600, Pernik Region” în valoare de 1 598 940 EUR; „Porțiunea 33- Drumul 111-1801 – drum de centură: Sofia – kv. Suhodol – Malo Buchino – Golyamo Buchino, de la km 0+000 până la km 4+474.04 și de la km 4+976.74 până la km 18+264.50” în valoare de 1 194 152 EUR; „Reconstrucția intersecției pentru crearea accesului la terenul de deșeuri din satul Dolni Bogrov” în valoare de 379 843 EUR; „Reconstrucția bulevardului Copenhaga” în valoare de 2 325 185 EUR.

În calitate de experiență specifică, compania SK-13 Patstroy JSC (Bulgaria) a prezentat aceleași 9 proiecte enumerate mai sus, întrucât au fost integral și cu succes finalizate în ultimii 5 ani.

Totuși, oferta SK-13 Patstroy JSC (Bulgaria) a fost respinsă pentru neîntrunirea criteriilor de selectare „Experiență specifică”, iar ca temei Comisia de evaluare a invocat faptul că doar 2 contracte („Autostrada Trakia /Orizovo - Burgas/ secțiunea Lot II – Stara Zagora – Nova Zagora” în valoare de 55 214 848 EUR și „Șoseaua de centura a or. Sofia – South arc – secțiunea Simeonovsko shoes” în valoare de 22 614 639 EUR) din cele 9 prezentate corespund condițiilor de dimensiune fizică, complexitate, metode/tehnologie sau alte caracteristici similare lucrărilor la cele 3 străzi din mun. Chișinău.

Astfel, Comisia de evaluare, în conformitate cu Raportul de evaluare a ofertelor, a catalogat eronat contractele „Reconstrucția bulevardului Copenhaga” în valoare de 2 325 185 EUR și „Reconstrucția parcului orășenesc” în valoare de 3 029 323 EUR, ca fiind neconforme cu condițiile prevăzute în Caietul de sarcini, deși potrivit acestor contracte compania SK-13 Patstroy JSC (Bulgaria) a efectuat lucrări de reabilitare a străzilor, trotuarelor, modernizare a iluminatului public stradal, renovarea sistemului de apă și canalizare, lucrări care sunt similare celor din mun. Chișinău.

Reieșind din cele menționate, se precizează că oferta companiei SK-13 Patstroy JSC a fost respinsă neîntemeiat de către Comisia de evaluare, fapt ce a limitat drepturile întreprinderii la câștigarea licitației, având un preț mai mic decât cel oferit de SC „Delta ACM-93” SRL.

Prin scrisoarea nr. 10-2-3609 din 03.10.2016, Direcția generală transport public și căi de comunicație, care este și beneficiar al proiectului, a informat Consiliul Concurenței despre faptul că „pregătirea documentelor de licitație, evaluarea ofertelor, elaborarea raportului de evaluare și desemnarea câștigătorului, precum și decizia finală este luată potrivit contractului dintre părți de către BERD, dar nu de Primăria

mun. Chișinău. Aceasta din urmă, potrivit prevederilor contractuale, a avut doar responsabilitatea asigurării sprijinului logistic, derulării operațiunilor tehnice necesare, precum și de semnare a contractului final cu câștigătorul licitației, în urma verificării regularității acestuia de către BERD”.

În acest sens, Consiliul Concurenței precizează că potrivit Secțiunii 5.04 „Achizițiile” a Contractului de împrumut, dintre Primăria mun. Chișinău și BERD „Cu excepția cazurilor în care BERD acceptă altfel, Municipiul va asigura că toate bunurile, lucrările și serviciile necesare proiectului și care vor fi finanțate (chiar parțial) prin intermediul împrumutului sunt procurate în conformitate cu Politicile și Regulile de Achiziții din 06.05.2009, după cum urmează: a) bunurile, lucrările și serviciile vor fi procurate prin intermediul unei licitații publice; b) în sensul subsecțiunii a) a prezentei Secțiuni, procedurile licitației publice, a licitației de selectare, contractare directă, procurare și licitație competitivă locală sunt prevăzute în Capitolul 3 al Politicilor și Regulilor de Achiziție”.

Totodată, în Capitolul 3 „Reguli de achiziție pentru sectorul public” al Politicilor și Regulilor de Achiziție BERD se prevede la pct. 3.1 „General”: „Concurența este fundamentul unei bune practici de achiziții publice. Pe lângă eficiență și economie, sectorul public necesită o transparență și responsabilitate pentru utilizarea fondurilor publice, iar acest fapt determină alegerea metodei de achiziții publice, a documentației și a procedurilor care vor fi utilizate. Prin urmare, Banca solicită clienților din sectorul public, în anumite cazuri, să obțină bunuri, lucrări și servicii prin intermediul procedurilor de achiziții publice deschise, în conformitate cu regulile prezentate în această secțiune. Alte metode pot fi binevenite pentru situații speciale, în funcție de natura și valoarea bunurilor, lucrărilor sau serviciilor care urmează să fie obținute, timpul necesar pentru finalizare sau în dependență de alte aspecte. Toate metodele de achiziție, altele decât cele de licitație deschisă trebuie să fie în mod clar justificate și aprobate de către Bancă, și specificate în actele de rigoare”.

În conformitate cu pct. 3.31 „Clientul va transmite Băncii un raport ce va conține rezultatele evaluării licitației și recomandarea sa pentru atribuirea contractului. Banca va analiza constatările și recomandările respective, ca etapă finală în stabilirea eligibilității contractului de finanțare bancară”.

Anexa nr. 1 a Politicilor și Regulilor de Achiziție BERD, prevede la pct. 2 „Responsabilitatea pentru achiziții” următoarele: „Clientul este responsabil pentru toate aspectele legate de achiziția de contracte în conformitate cu secțiunea 3. Acesta invită, primește, evaluează ofertele și atribuie contractul, care în toate cazurile, este

încheiat între client și furnizor, contractant sau concesionar. Clientul este de asemenea responsabil pentru toate aspectele legate de achiziționarea de contracte cu consultanții angajați de către client, în conformitate cu secțiunea 5, iar Banca este responsabilă pentru achiziționarea de contracte cu consultanții, în conformitate cu secțiunea 5, angajați de către Bancă”.

Totodată, conform Secțiunii 6.04 „Procedura de achiziție” a Contractului de împrumut dintre Primăria mun. Chișinău și BEI „Împrumutul se va asigura că va achiziționa toate echipamentele, serviciile și celelalte lucrări pentru Proiect prin licitație internațională deschisă sau alte proceduri de achiziții publice acceptabilă care corespunde cu cerințele Băncii, cu politica sa așa cum este descris în Ghid sau pentru achiziții publice în vigoare la data prezentului Contract”.

De asemenea, se precizează că Comisia desemnată din cadrul Primăriei mun. Chișinău la data de 11.02.2014, este responsabilă pentru selectarea întreprinderii ce urma să efectueze lucrări de reabilitare a bd. Ștefan cel Mare și Sfânt și alte două străzi principale din zona centrală a mun. Chișinău, Constantin Negruzzi și Vasile Alecsandri. Rolul Băncii în procesul de selectare este de a aproba întreprinderea recomandată de către Municipiu, care a fost desemnată câștigătoare de către Comisia de evaluare a ofertelor în urma desfășurării licitației. În acest sens se menționează că Banca se ocupă de aspectele financiare și nu de desfășurarea licitației propriu-zise.

Astfel, se constată că, Comisia de evaluare a apreciat eronat în Raportul de evaluare a ofertelor din data de 21.03.2014, oferta întreprinderii SK-13 Patstroy JSC (Bulgaria), care a oferit un preț mai mic decât compania câștigătoare, pe motiv că nu a întrunit criteriile de selectare „Experiență specifică” prevăzute în Caietul de sarcini, asta deși SK-13 Patstroy JSC a prezentat cel puțin 4 proiecte integral și cu succes finalizate care se încadrau în parametri descriși. Astfel, acțiunile Comisiei de evaluare, manifestate prin respingerea neîntemeiată a ofertei întreprinderii SK-13 Patstroy JSC, au avut ca efect denaturarea concurenței în cadrul procesului de selectare a câștigătorului.

IV. Calificarea legală a acțiunilor constatate conform prevederilor Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012

Prin Deciziile CMC nr. 1/3 din 25.01.2012 *cu privire la aprobarea Contractului de împrumut în scopul implementării proiectului de reabilitare a străzilor și modernizarea iluminării publice* și nr. 3/5 din 02.04.2013 *cu privire la aprobarea*

contractului de finanțare dintre Banca Europeană de Investiții și municipiul Chișinău, primarul general al municipiului Chișinău, dl. Dorin Chirtoacă, a fost împuternicit cu dreptul de a negocia și de a semna Contractele de finanțare cu BERD și BEI în scopul implementării proiectului „Reabilitarea străzilor centrale și modernizarea iluminatului public al centrului municipiului Chișinău”.

În acest sens se menționează că în conformitate cu art. 29 alin. (1) lit. a) al Legii privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006, primarul „asigură executarea deciziilor consiliului local”, iar potrivit art. 29 alin. (1) lit. n) al aceleiași legi, primarul „reprezintă colectivitatea locală în relațiile cu alte autorități publice, persoane fizice sau juridice din țară sau din străinătate, precum și în instanțele judecătorești, în condițiile legii; semnează actele și contractele încheiate în numele colectivității locale, cu excepțiile prevăzute de lege”.

Având în vedere că organizarea și desfășurarea licitației internaționale de selectare a companiei pentru realizarea lucrărilor de reconstrucție în cadrul proiectului Chișinău – Proiect Sectorial de Drumuri Urbane „Reabilitarea străzilor și a trotuarelor, crearea locurilor de parcare și modernizarea iluminatului public stradal” (Pachet I), a avut loc în conformitate cu Regulile și Politicile de achiziții ale BERD, se menționează că potrivit pct. 2 al Anexei nr. 1 a Politicilor și Regulilor de Achiziție BERD *„Clientul este responsabil pentru toate aspectele legate de achiziția de contracte în conformitate cu secțiunea 3. Acesta invită, primește, evaluează ofertele și atribuie contractul, care în toate cazurile, este încheiat între client și furnizor, contractant sau concesionar. Clientul este de asemenea responsabil pentru toate aspectele legate de achiziționarea de contracte cu consultanții angajați de către client, în conformitate cu secțiunea 5, iar Banca este responsabilă pentru achiziționarea de contracte cu consultanții, în conformitate cu secțiunea 5, angajați de către Bancă”*, iar potrivit Capitolului 3, pct. 3.31 al Politicilor și Regulilor de Achiziție BERD *„Clientul va transmite Băncii un raport ce va conține rezultatele evaluării licitației și recomandarea sa pentru atribuirea contractului. Banca va analiza constatările și recomandările respective, ca etapă finală în stabilirea eligibilității contractului de finanțare bancară”*.

Astfel, în conformitate cu Raportul de evaluare a ofertelor din data de 21.03.2014, Comisia de evaluare a recomandat Băncii de a fi acceptat ofertantul – SC „Delta ACM-93” SRL, *„care a fost determinat ca calificat și capabil de a executa contractul, în concordanță cu Documentele de Licitatie și cu erorile aritmetice corectate, pentru suma de 11 571 475,67 EUR (inclusiv toate sumele provizorii și*

neprevăzute), fără TVA”.

Potrivit art. 2 alin. (1) lit. b) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, prevederile prezentei legi se aplică faptelor acțiuni sau inacțiuni ce au ca obiect sau au ori pot avea ca efect restrângerea, împiedicarea sau denaturarea concurenței, care sunt săvârșite de autorități ale administrației publice centrale sau locale, în măsura în care acestea, prin deciziile emise sau prin actele adoptate, intervin pe piață, influențând direct sau indirect concurența, cu excepția situațiilor când asemenea măsuri sânt luate în aplicarea altor legi sau pentru apărarea unui interes public major.

Reieșind din informațiile prezentate anterior, s-a constatat că, compania SC „Delta ACM-93” SRL a fost declarată câștigătoare a licitației, iar compania SK-13 Patstroy JSC a fost descalificată, deși a oferit un preț mai mic și a întrunit toate cerințele prevăzute în Caietul de sarcini. Acest fapt a limitat drepturile SK-13 Patstroy JSC la atribuirea contractului de reabilitare a bd. Ștefan cel Mare și Sfânt și a altor două străzi principale din zona centrală a mun. Chișinău: Constantin Negruzzi și Vasile Alecsandri, în cadrul licitației „Reabilitarea străzilor și a trotuarelor, crearea locurilor de parcare și modernizarea iluminatului public stradal” (Pachet I) de către Comisia de evaluare.

Totodată, Consiliul Concurenței precizează că nu a examinat ofertele parvenite de la Elecnor S.A. (Spania), SC Tancrad SRL (România) și Research Consortio Stabile S.C.A.R.L. & SC Edilturci SRL (Italia), întrucât aceștia au oferit un preț mai mare decât întreprinderea câștigătoare, ceea ce nu a restrâns, împiedicat sau denaturat concurența.

La data de 17.05.2017, prin scrisorile nr. AAP-08/77-1067 și AAP-08/76-1068, Consiliul Concurenței, în temeiul art. 59 al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, a remis părților implicate raportul de investigație pentru prezentarea obiecțiilor și propunerilor asupra acestuia. De asemenea, la data de 07.08.2017, raportul de investigație a fost remis tuturor participanților la licitație, cât și companiei EGIS International (cu sediul în Franța).

Ca urmare, prin scrisoarea nr. 02-110/3636 din 19.07.2017, Primăria municipiului Chișinău a prezentat observațiile asupra raportului de investigație, iar prin scrisoarea nr. 06-2-3495 din 16.10.2017, aceasta a remis Nota informativă a companiei EGIS International cu referire la investigația Consiliului Concurenței. Informațiile prezentate însă nu au fost însoțite de probe sau argumente noi, fiind deja examinate pe parcursul investigației.

Potrivit art. 3 alin. (1) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, statul asigură

libertatea activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale și apărarea drepturilor și intereselor întreprinderilor și ale cetățenilor contra practicilor anticoncurențiale și concurenței neloiale.

În conformitate cu art. 12 alin. (1) lit. a) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, sunt interzise orice acțiuni sau inacțiuni ale autorităților și instituțiilor administrației publice centrale sau locale care restrâng, împiedică sau denaturează concurența, precum limitarea drepturilor întreprinderilor de procurare ori comercializare.

Astfel, acțiunile Comisiei de evaluare a ofertelor a Primăriei mun. Chișinău, în cadrul licitației internaționale de selectare a companiei pentru realizarea lucrărilor de reconstrucție în cadrul proiectului Chișinău – Proiect Sectorial de Drumuri Urbane „Reabilitarea străzilor și a trotuarelor, crearea locurilor de parcare și modernizarea iluminatului public stradal” (Pachet I), s-au manifestat prin limitarea dreptului companiei SK-13 Patstroy JSC la atribuirea contractului.

Totodată, ținând cont de art. 1 al Legii privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006, Primăria este structura funcțională care asistă Primarul în exercitarea atribuțiilor sale legale, acțiunile Primăriei municipiului Chișinău manifestate prin descalificarea companiei SK-13 Patstroy JSC din cadrul licitației internaționale din data de 12.02.2014 privind selectarea companiei pentru realizarea lucrărilor de reconstrucție în cadrul proiectului Chișinău – Proiect Sectorial de Drumuri Urbane „Reabilitarea străzilor și a trotuarelor, crearea locurilor de parcare și modernizarea iluminatului public stradal” (Pachet I) constituie încălcare a prevederilor art. 12 alin. (1) lit. a) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012.

Reieșind din constatările expuse mai sus, în temeiul art. 39 lit. f) și art. 41 alin. (1) lit. h) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012, Plenul Consiliului Concurenței,

DECIDE:

1. A califica acțiunile Primăriei mun. Chișinău manifestate prin respingerea ofertei SK-13 Patstroy JSC din cadrul licitației internaționale de selectare a companiei pentru realizarea lucrărilor de reconstrucție în cadrul proiectului Chișinău – Proiect Sectorial de Drumuri Urbane „Reabilitarea străzilor și a trotuarelor, crearea locurilor de parcare și modernizarea iluminatului public stradal” (Pachet I) din data de 12.02.2014, ca încălcare a prevederilor art. 12 alin. (1) lit. a) al Legii concurenței nr. 183 din 11.07.2012.

2. Primăria mun. Chișinău va organiza procedurile de concurs public de achiziționare a lucrărilor de reabilitare a străzilor și trotuarelor, crearea locurilor de parcare și modernizarea iluminatului public stradal în strictă conformitate cu legislația în vigoare, inclusiv cu respectarea principiilor concurențiale.
3. Prezenta Decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi adusă la cunoștință părților.

**Președintele Plenului
Consiliului Concurenței**

Viorica CĂRARE